

Pomen vseživljenjskega učenja in usposabljanja starejših zaposlenih zlasti s področja digitalnih tehnologij

izr. prof. dr. Matjaž Debevc

**Accessible EU Slovenia
World Federation of the Deaf
SIST - ETSI, ISO**

Vse pravice pridržane. Gradiva ni dovoljeno razmnoževati ali razpošiljati v kakršnikoli obliki brez predhodnega pisnega dovoljenja avtorja. Prav tako gradiva ni dovoljeno predelati.

Kaj je center AccessibleEU?

Center AccessibleEU: vodilna pobuda v **Strategiji Evropske komisije za pravice invalidov 2021–2030.**

Je središče **virov o dostopnosti** na področjih grajenega okolja, prometa, informacijskih in komunikacijskih tehnologij ter politik za zagotavljanje enakosti udeležbe invalidov na vseh področjih življenja.

Vir: <https://www.AccessibleEUCentre.eu>

Zakaj vseživljenjsko učenje?

- Hitre spremembe na področju digitalizacije
- Daljša delovna doba zaposlenih
- Povečana pričakovanja delodajalcev
- Ostanek na trgu dela do pozne starosti
- Vpliv novih tehnologij na vse poklice
- Motivacija:
 - osebni razvoj in
 - socialna vključenost

Digitalne kompetence – ključ prihodnosti

- Digitalna pismenost kot osnovna spretnost
- Uporaba pametnih naprav (telefon, tablica, računalnik)
- Varna uporaba interneta in e-storitev
- E-komunikacija in e-participacija
- Uporaba umetne inteligence v vsakdanjem delu
- Digitalna dostopnost za vse

Evropski okvirji in smernice

- Strategija EU za digitalna znanja 2030
- DigComp 2.2 – evropski okvir digitalnih kompetenc
- Poudarek na starejših zaposlenih
- Program Erasmus+ in vključevanje seniorjev
- Povezava z Evropskim aktom o dostopnosti (EAA)
- Vloga Evropske platforme AccessibleEU

Slovenske dobre prakse

- [Andragoški center Slovenije](#) – programi za starejše
- [Univerza za tretje življenjsko obdobje](#)
- [Simbioza Genesis](#) – računalniška usposabljanja
- Program »[Starejši za starejše](#)«
- Ljudske univerze za starejše (npr. [Ljudska univerza Kranj](#))
- [Digitalni most](#) – brezplačna usposabljanja
- Digitalni kompetenčni centri po občinah

Konkretni primeri uspehov

- Starejši, ki so se naučili uporabe e-bančništva
- Usposabljanja za e-zdravje in e-recept
- Primer podjetja: mentorstvo mlajših kolegov starejšim
- Uporaba Zooma in Teamsov pri vsakodnevnem delu
- Samostojna uporaba portala eDavki in eUprava
- Povečana socialna vključenost prek družbenih omrežij

Novosti v e-izobraževanju

- [Mikro-učna gradiva](#) (microlearning)
- Gamifikacija pri učenju digitalnih veščin
- Uporaba umetne inteligence za prilagoditev tečajev
- Osebni učni asistenti (chatboti, tutorji)
- Hibridno učenje: spletno + v živo
- Video tečaji in interaktivne platforme (Coursera, Udemy)

VIDEO: [Corporate Revolution with AI + Blended Learning!](#)

Kako motivirati starejše?

- Prijazen, dostopen jezik
- Koristni primeri iz vsakdanjega življenja
- Podpora vrstnikov in mentorjev
- Postopno učenje »korak za korakom«
- Pozitivna izkušnja in pohvala
- Poudarjanje praktičnih koristi

SPLET: RTV Slovenija : <https://www.rtvsllo.si/dostopno>

RTV Slovenija – dostopno.si

1 JUTRI POPOLDNE

30 29 30 30 32 31 33 33 32 34 34

bodo nevihte od severa zajele večji del Slovenije in se nadaljevale

00:39 / 01:54

★ VŠEČ MI JE | SHRANI | DELI | ZNAKOVNI JEZIK | PREPIS

Vloga delodajalcev

- Nuditi redna interna usposabljanja
- Zagotoviti mentorstvo in medgeneracijsko sodelovanje
- Prilagoditi čas in tempo učenja
- Omogočiti dostop do e-gradiv tudi doma
- Vrednotiti pridobljene competence
- Povezovati učenje z napredovanjem in motivacijo

Digitalna orodja za seniorje

- Pametne aplikacije za zdravje in dobro počutje
- Aplikacije za finančno pismenost (e-bančništvo)
- Komunikacijska orodja (Viber, WhatsApp, Zoom)
- Dostopne aplikacije z velikimi črkami in glasovnim vodenjem
- Spletni portali za učenje (SIO, ACS)
- Orodja za sodelovanje (Google Workspace, Zoom, Teams)
- **Umetna inteligenca (ChatGPT)**

Ovire in rešitve

- Finančne omejitve – sofinanciranje programov
- Geografske omejitve – spletna dostopnost
- Motivacijske težave – mentorstvo in spodbuda
- Tehnične ovire – enostavne naprave, pomoč mladih
- Časovne omejitve – fleksibilni urniki
- Strah pred neuspehom – individualna podpora

Vloga države in politike

- Nacionalni program digitalne pismenosti
- Subvencije za tečaje in delavnice
- Vključevanje starejših v EU projekte
- Sodelovanje z nevladnimi organizacijami
- Zagotavljanje digitalno dostopnih javnih storitev
- Promocija vseživljenjskega učenja v medijih

Pogled v prihodnost

- Vse več digitalnih storitev (eZdravje, eUprava)
- Starejši kot aktivni soustvarjalci digitalne družbe
- Več uporabe umetne inteligence kot pomočnika pri učenju
- Virtualna resničnost za praktične treninge
- Vseživljenjsko učenje kot normalna praksa
- Krepitev medgeneracijskega sodelovanja

VIDEO: [How seniors are skydiving, exercising and more with virtual reality](#)

Hibridni dogodki

- Kombinacija v živo in na daljavo
- Sinhrona izkušnja za vse
- Tehnična podpora (!)
- Večji organizacijski izzivi
- Dostopnost (kompletna!)

Podnapisi

- V živo
- Tipkar/človek vs. avtomatsko
 - Respeaking
 - Klasična tipkovnica
 - Velotype (akordna tipkovnica)
 - Stenotype
- Večjezičnost
- Avtomatsko (SONIOX.COM)

Tolmačenje v znakovni jezik

- **Slovenski znakovni jezik**
 - Podpirajmo nacionalne (glede na finance), sicer: **mednarodni znak (International Sign)**
- Najboljše orodje: **ZOOM**
- Vidnost tolmača na zaslonu
 - Podajmo sproti informacije o načinu prikazovanja tolmača

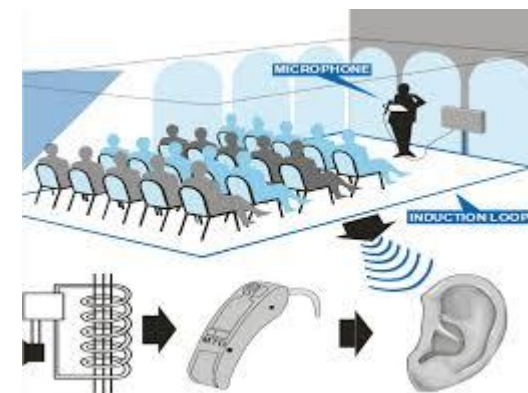
Zvočni opis

- Za slepe opišemo:
 - dogajanje
 - vizualne elemente
 - video posnetke

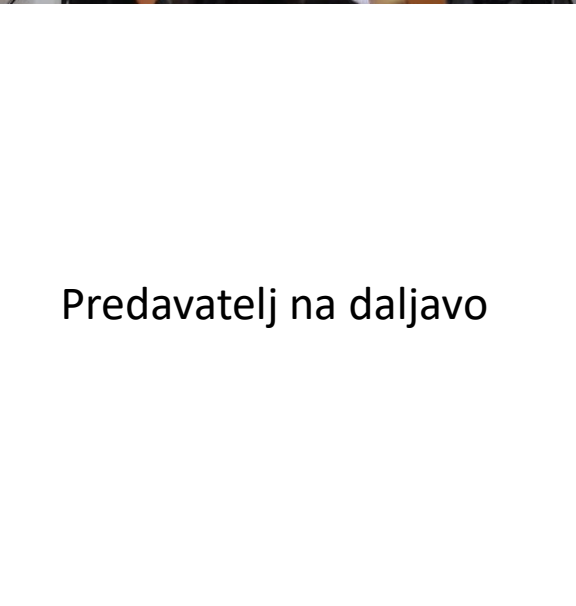
Indukcijske zanke

- Podpora za slušne aparate
- Klasična indukcijska zanka v prostoru
- **FM sistem**
- Pokritost prostora
(indukcijska zanka ni povsod enako močna)
- **Auracast**

Predavatelj v prostoru

Predavatelj na daljavo

Zaključek in poziv k dejanjem

- Vseživljenjsko učenje = nuja, ne izbira
- Digitalne veščine povečajo kakovost življenja
- Starejši delavci so dragocen vir izkušenj
- Znanje podaljšuje delovno aktivnost
- Potrebno je povezovanje vseh deležnikov
- Skupaj gradimo vključujočo digitalno družbo

Sodelujte in pomagajte zgraditi bolj vključujočo Evropo

Če se želite pridružiti naši skupnosti in sodelovati v naših dejavnostih, nas spremljajte na naši spletni strani in družbenih medijih.

[@EU_Social](https://twitter.com/EU_Social)

[EU Social](https://www.facebook.com/EUSocial)

[Accessible EU Centre](https://www.linkedin.com/company/Accessible-EU-Centre)

[Social Europe](https://www.youtube.com/channel/UCv3p3v3p3p3p3p3p3p3p3p3)

Website: www.AccessibleEUCentre.eu
Email: accessibleeu@fundaciononce.es

Pridružite se nam!

